ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 14.04.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

35

Zákon

zo dňa 29. marca 1950,

ktorým sa určuje štátny rozpočet Československej republiky na rok 1950 (rozpočtový zákon).

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia.

§ 1.

(1) Štátny rozpočet, ktorý je prílohou*) tohto zákona, tvorí:

a) skupina I. Rozpočet štátnej správy, ktorej výdavky sa určujú sumou 105.113,271.000 Kčs a príjmy sú rozpočítané sumou 119.432,473.000 Kčs, takže vyplýva prebytok 14.319,202.000 Kčs;

b) skupina II. Rozpočet štátnych podnikov s výsledným prebytkom 11.300,867.000 Kčs;

c) skupina III. Rozpočet štátneho dlhu so schodkom 5.253,706.000 Kčs;

d) skupina IV. Rozpočet Ústrednej národnej poisťovne s prebytkom 7,061.000 Kčs;

e) skupina V. Štátny prídel Fondu znárodneného hospodárstva s nákladom 20.000,000.000 Kčs.

(2) Z prebytkov a schodkov (prídelu) skupín uvedených v odseku 1 vyplýva prebytok štátneho rozpočtu 373,424.000 Kčs.

(3) Vo výdavkoch rozpočtov uvedených v odseku 1 písm. a), b) a d) sú obsiahnuté výdavky na investície, ktoré robia v rozpočte štátnej správy 18.965,531.000 Kčs, v rozpočte štátnych podnikov 1.128,867.000 Kčs a v rozpočte Ústrednej národnej poisťovne 888,092.000 Kčs.

Prvá časť.
Ustanovenia pre štátnu správu.

§ 2.
Použitie rozpočtových úverov podľa účelov.

Prostriedky určené štátnym rozpočtom (naďalej „úvery“) smú byť použité, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak (§§ 3, 5 a 6), len do výšky a na úhradu výdavkov toho druhu, ako sú uvedené v štátnom rozpočte. Pritom smú byť uspokojované len nutné potreby štátnej správy v nevyhnutnom rozsahu a čo najúčelnejšie a najhospodárnejšie. Pokiaľ výška výdavkov spojených s niektorým opatrením bola určená osobitným rozhodnutím, treba na jej prekročenie zadovážiť súhlas činiteľov, ktorí určili pôvodnú výšku týchto výdavkov.

§ 3.
Presuny úverov.

(1) Ak má byť krytá nutná potreba a ak nie je pre ňu buď vôbec žiadna úhrada, alebo ak je pre ňu len nedostatočná úhrada v úvere príslušnej účtovej skupiny alebo podskupiny a to, pokiaľ ide o národný výbor v jeho rozpočte, môže byť potrebná suma, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak (§ 6), uhradená úsporami v úveroch iných účtových skupín alebo podskupín (presun úverov, ďalej len „presun“).

(2) Presuny sú prípustné zásadne len v rámci tej istej kapitoly.

(3) Rozpočty Ústredného národného výboru a obvodných národných výborov hlavného mesta Prahy sa posudzujú pri vykonávaní presunov ako jeden rozpočet.

(4) Úvery určené na úhradu potreby na majetkové zmeny (účtové triedy 0, 1 a 2) nesmú sa použiť na úhradu nákladov (účtové triedy 3 a 4). Rozpočítané úvery na investičný majetok (účtová trieda 0) nesmú sa použiť ani na úhradu zvýšenia výdavkov rozpočítaných na zásoby (účtová trieda 1) a na finančný majetok (účtová trieda 2).

(5) Úhrny úverov rozpočítaných v jednotlivých kapitolách na ostatné náklady (účtová trieda 4) môžu sa prekročiť len so súhlasom vlády.

(6) Vláda vydá nariadením podrobnejšie predpisy na vykonanie ustanovení predchádzajúcich odsekov, ktorými najmä

a) určí výnimky z ustanovenia odseku 2 pre rozpočty národných výborov,

b) upraví postup pri požadovaní, schvaľovaní a vykonávaní presunov,

c) určí, ako sa majú uskutočniť presuny vedené v evidencii.

§ 4.
Prípustné prekročenie rozpočtových úverov.

(1) Úvery určené štátnym rozpočtom môžu byť - okrem prípadov uvedených v § 3 - výnimočne prekročené, ak sú vyššie výdavky vyrovnané príspevkami alebo príjmami, s ktorými sa nepočíta v štátnom rozpočte, poprípade vyššími príjmami než sa vo štátnom rozpočte počítalo, pokiaľ uvedené príjmy, poprípade príspevky sú s vyššími výdavkami v príčinnej súvislosti. Pritom treba postupovať obdobne ako pri presunoch.

(2) V závodoch, ústavoch a iných zariadeniach, ktoré, hoci neplnia prevažne úlohy správne, nie sú vyhlásené za podniky spravované podľa zásad obchodného hospodárenia (§ 1 zákona č. 404/1922 Sb., o úprave hospodárenia v štátnych závodoch, ústavoch a zariadeniach, ktoré prevahou nemajú plniť úlohy správne), môžu byť úvery prekročené, pokiaľ sumy, o ktoré majú byť prekročené, sú kryté vyššími príjmami z ich činnosti než sa v rozpočte počíta. Pritom treba postupovať obdobne ako pri presunoch.

§ 5.
Investície.

(1) Úvery na investície môžu sa použiť len na investície zaradené do vykonávacích plánov na rok 1950 podľa § 34 zákona č. 241/1948 Sb., o prvom päťročnom hospodárskom pláne rozvoja Československej republiky (zákon o päťročnom pláne), a to do výšky súm určených týmito plánmi (naďalej len „vykonávacie plány“), ako aj na nedoplatky za práce a dodávky splnené v čase od oslobodenia do konca roku 1948.

(2) Ak sa zmenia v rozpočtovom roku podľa príslušných predpisov vykonávacie plány, urobí orgán, ktorý zmenu vykonávacieho plánu vykonal, opatrenie o úhrade podľa ustanovení tohto zákona, poprípade dá na také opatrenie podnet.

§ 6.
Úhrada platov premiestených zamestnancov.

(1) Pri dočasnom pridelení alebo trvalom prevedení zamestnancov z jedného odvetvia štátnej správy do odvetvia iného môžu byť úvery určené pre osobné náklady v odvetví, ktorému boli zamestnanci pridelení, prekročené, pričom treba postupovať obdobne ako pri presunoch. Sumu potrebnú na týchto zamestnancov treba viazať v štátnom rozpočte tam, kde náklad na nich je zaradený. Tieto ustanovenia platia primerane pri dočasnom pridelení alebo trvalom prevedení zamestnancov od národného výboru k inému orgánu štátnej správy a naopak, poprípade pri premiestení zamestnancov medzi národnými výbormi navzájom, ako aj od úradov (orgánov) na Slovensku k úradom ústredným alebo k iným úradom (orgánom) v zemiach českých a naopak.

(2) Úspory na úveroch určených pre osobné náklady na zamestnancov, ktorí boli dočasne pridelení alebo trvalo prevedení zo štátnej správy do štátneho podniku alebo ktorí boli z iných dôvodov uvoľnení, možno použiť iba so súhlasom vlády.

§ 7.
Prekročenie úverov kapitol.

Výdavky, ktoré nemôžu byť uhradené niektorým zo spôsobov uvedených v §§ 3, 4, 5 a 6, vyžadujú predchádzajúci súhlas vlády a dodatočný súhlas Národného shromaždenia. Predchádzajúci súhlas vlády netreba, ak ide o výdavky vyplývajúce zo zákona, ako aj v tých prípadoch, ktoré určí vláda nariadením.

§ 8.
Zaťažovanie štátnych rozpočtov budúcich rokov.

(1) K návrhom zákonov, zákonov Slovenskej národnej rady, vládnych nariadení, nariadení ministrov a nariadení Sboru povereníkov (povereníkov) treba pripojiť výpočet výdavkov spojených s ich uskutočnením a návrh, ako majú byť uhradené. Ak nie je ich úhrada zaistená v medziach štátneho rozpočtu, treba navrhnúť nový zdroj príjmov. Obdobne treba postupovať pri návrhoch, ktorých uskutočnenie by spôsobilo úbytok príjmov.

(2) Vláda určí nariadením, v ktorých prípadoch treba predchádzajúci súhlas nadriadeného úradu (orgánu) alebo Ministerstva financií na opatrenia, ktoré časove presahujú schválený rozpočet a svojimi dôsledkami zaťažujú alebo by mohly zaťažovať štátny rozpočet v budúcich rokoch.

§ 9.
Časová používateľnosť úverov.

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, môžu byť použité úvery povolené rozpočtom len do konca roku 1950 a len na úhradu výdavkov sročných do konca tohto roku. Na úhradu výdavkov na práce a dodávky vykonané do 31. decembra 1950 možno použiť ešte do 15. februára 1951 úvery na investície (účtová trieda 0), na zásoby (účtová trieda 1), na spotrebu materiálu (účtová skupina 33), na spotrebu energie (účtová skupina 34), na udržovanie investícií a nájomné (účtová skupina 35) a na príspevky na plánované investície (príslušné úvery z účtovej triedy 4).

Druhá časť.
Ustanovenia pre štátne podniky.

§ 10.

(1) Štátne podniky, pre ktoré platí zákon č. 404/1922 Sb., uhradzujú zo svojich výnosov náklady, a pokiaľ štátnym rozpočtom nie je ustanovené inak, uhradzujú z prostriedkov, získaných vykonávaním odpisov, aj potrebu na investície.

(2) Pre štátne podniky platia obdobne ustanovenia § 2 vety druhej, § 3 ods. 4 a § 5.

Tretia časť.
Všeobecné ustanovenia.

§ 11.

Výkazy potreby a výkazy o výsledkoch hospodárenia.

(1) Národné výbory a poukazovacie úrady sostavujú a predkladajú výkazy predpokladaných výdavkov a príjmov, ako aj výkazy o výsledkoch hospodárenia za uplynulé obdobie.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne pre štátne podniky, pre Fond znárodneného hospodárstva a pre ďalšie fondy, ktoré určí Ministerstvo financií.

(3) Ministerstvo financií

a) určí po dohode so Štátnym úradom plánovacím spôsob sostavovania, predkladania a prejednávania výkazov predpokladaných výdavkov a príjmov a upravuje výšku predpokladaných výdavkov uvedených vo výkazoch podľa predchádzajúcich odsekov alebo vydá smernice pre orgány ním poverené na vykonávanie tejto úpravy;

b) určí po dohode so Štátnym úradom plánovacím a Najvyšším účtovným kontrolným úradom spôsob sostavovania, predkladania a prejednávania výkazov o výsledkoch hospodárenia.

(4) Ministerstvo financií postupuje pri opatreniach podľa odseku 3, pokiaľ ide o národné výbory, po dohode s Ministerstvom vnútra.

Štvrtá časť.
Splnomocňovacie ustanovenia.

§ 12.
Úhrada nepredvídaných výdavkov z vyššieho výnosu verejných príjmov.

Vláda sa splnomocňuje, aby použila vyšší výnos verejných príjmov na uskutočňovanie výdavkov, ktoré vzniknú z nečakaných a nepredvídateľných úloh. Na tieto opatrenia si vláda vyžiada dodatočný súhlas Národného shromaždenia.

§ 13.

Používateľnosť niektorých výnosov z roku 1949.

a) po dohode s ministrom pôdohospodárstva použil na obnovu a zveľadenie pôdohospodárstva výnos srážok z výkupných cien pôdohospodárskych výrobkov určených príslušnými predpismi v rokoch 1946 až 1949 pri pôdohospodárskych závodoch s výmerou pôdy nad 20 ha, pokiaľ nebol použitý do konca roku 1949, a na sníženie cien umelých hnojív výnos vyplývajúci z úpravy týchto cien;

b) po dohode s ministrom výživy použil výnos odčerpaných cenových rozdielov pri surovinách a výrobkoch pôvodu rastlinného i živočíšneho, obhospodárovaných v odbore pôsobnosti Ministerstva výživy, v tom istom odbore, pokiaľ neboly použité do konca roku 1949.

§ 14.
Scudzovanie nehnuteľného národného majetku.

Vláda určí nariadením podmienky pre scudzovanie a zaťažovanie nehnuteľného národného majetku. O nehnuteľnom národnom majetku vo správe národných výborov, národných podnikov a komunálnych podnikov platia osobitné ustanovenia.

§ 15.
Pokladničné opatrenia.

Minister financií sa splnomocňuje, aby

a) na vyrovnanie prechodných schodkov, vyplývajúcich z časovej neshody medzi príjmami a výdavkami, zadovažoval peňažné prostriedky prechodnými pôžičkami;

b) vykonal úverové operácie, potrebné na prolongáciu, konverziu alebo zaplatenie vnútorných alebo zahraničných štátnych dlhov, ktoré sú alebo sa stanú sročnými v roku 1950, ako aj na uhradenie výdavkov spojených s týmito úverovými operáciami;

c) vydal bezúročné a na videnie sročné štátne dlhopisy podľa dohody zo dňa 22. júla 1944 o Medzinárodnom menovom fonde, vyhlásenej pod č. 68/1946 Sb., a podľa dohody zo dňa 22. júla 1944 o Medzinárodnej banke pre obnovu a rozvoj, vyhlásenej pod č. 69/1946 Sb.;

d) vykonal úverové operácie na splnenie záväzkov, ktoré vyplývajú zo štátnych dlhopisov, vydaných podľa ustanovení písm. c) alebo podľa obdobných splnomocňovacích predpisov v rokoch minulých;

e) poskytoval behom roku preddavky na úhradu schodkov rozpočtov štátnych podnikov a na prídel Fondu znárodneného hospodárstva.

§ 16.
Prejímanie záruk.

(1) Minister financií sa splnomocňuje, aby - pokiaľ nie je osobitnými predpismi určené inak - v roku 1950 prejímal štátne záruky za pôžičky poskytnuté na splnenie nevyhnuteľných verejných úloh.

(2) Záručné listiny a záručné doložky, vydané podľa splnomocnenia uvedeného v predchádzajúcom odseku, sú oslobodené od poplatkov.

(3) Minister financií podá Národnému shromaždeniu do 30. júna 1951 zprávu o štátnych zárukách prevzatých podľa odseku 1.

§ 17.
Úprava rozpočtov národných výborov.

Vláda vykoná úpravu rozpočtov národných výborov tak, aby ich výška zodpovedala výške určenej štátnym rozpočtom.

§ 18.
Viazanie úverov v rozpočtoch národných výborov a odstránenie nesrovnalostí v nich.

Ministerstvo vnútra urobí po dohode s Ministerstvom financií, príslušným ústredným úradom a s Najvyšším účtovným kontrolným úradom opatrenia, ktorými budú v rozpočtoch národných výborov

a) viazané ako trvalá úspora rozpočtové úvery určené jednak na úlohy, plnenie ktorých neprislúcha dotyčnému národnému výboru, jednak na úlohy, na plnenie ktorých je rozpočtovo pamätané inak;

b) odstránené nesrovnalosti a nerovnomernosti medzi rozpočtami národných výborov toho istého stupňa a rovnakých hospodárskych predpokladov.

Piata časť.
Záverečné ustanovenia.

§ 19.
Vyberanie dávok a poplatkov miestnymi národnými výbormi.

(1) Miestne národné výbory sú povinné zaviesť a vyberať všetky vhodné dávky a poplatky, a to, pokiaľ ide o sadzby vyjadrené v menových jednotkách, najvyššími sadzbami uvedenými vo vzorných pravidlách v znení predpisov ich meniacich a doplňujúcich. Povinnosť vyberať dávky v najvyšších sadzbách sa nevzťahuje na dávku od psov.

(2) Rozhodnúť o tom, ktoré dávky a poplatky sú vhodné, prislúcha dohliadaciemu národnému výboru (úradu). Jemu tiež prislúcha posúdiť primeranosť sadzieb dávok a poplatkov, pokiaľ nie sú vyjadrené vo vzorných pravidlách menovými jednotkami.

(3) Ak nevyhovie miestny národný výbor povinnosti uloženej mu v odseku 1, a to ani v lehote určenej dohliadacím národným výborom (úradom), urobí dohliadací národný výbor (úrad) opatrenie, ktorým vyberanie vhodných dávok a poplatkov zavedie a určí aj ich sadzby. Taktiež určí ich sadzby, ak určil miestny národný výbor sadzby vo výške neprimeranej. Proti opatreniu dohliadacieho národného výboru (úradu) nemožno sa odvolať.

§ 20.
Zrušenie osobitného fondu určeného na zadováženie úradných budov štátnej finančnej správy a Najvyššieho účtovného kontrolného úradu.

(1) Osobitný fond zriadený podľa § 3 zákona č. 199/1928 Sb., o scudzení niektorých štátnych nehnuteľností a zadovážení úhrady pre kúpu nehnuteľností a štátne stavby, sa zrušuje.

(2) Imanie zrušeného fondu sa odvedie do štátnej pokladnice.

§ 21.
Dočasné vedenie štátneho hospodárenia v roku 1951.

(1) Vláda urobí vhodné opatrenia pre štátne hospodárenie v čase od 1. januára 1951 do vyhlásenia rozpočtového zákona na rok 1951, najneskoršie však do 31. marca 1951, ak nebude rozpočtový zákon na uvedený rok vyhlásený do 31. decembra 1950.

(2) Ak urobí vláda opatrenia podľa odseku 1, môžu byť v čase ich platnosti uskutočňované len výdavky na úlohy vyplývajúce zo zákona alebo založené na právnych tituloch, ďalej na úlohy, splnenie ktorých vyžaduje nerušený chod štátnej správy alebo jej podnikov a konečne výdavky, ktoré neodkladne vyžaduje verejný záujem.

(3) Investície môžu byť v čase platnosti opatrení urobených podľa odseku 1 uskutočňované len v rámci vykonávacich plánov.

(4) Pokiaľ z odsekov 1 a 2 nevyplýva inak, postupuje sa v čase platnosti opatrení urobených podľa odseku 1 obdobne podľa príslušných ustanovení tohto zákona.

(5) Výdavky i príjmy za čas dočasného vedenia štátneho hospodárenia treba po vyhlásení rozpočtového zákona na rok 1951 definitívne zúčtovať na jeho vrub poprípade v jeho prospech.

§ 22.
Pomer k zákonu o finančnom hospodárení národných výborov.

Týmto zákonom zostávajú nedotknuté ustanovenia § 19 ods. 1, §§ 20, 23 a 32 zákona č. 279/1949 Sb., o finančnom hospodárení národných výborov.

§ 23.
Účinnosť zákona.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1950; vykoná ho minister financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

*) Vytlačená v prílohe Sbierky zákonov na str. 17.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.